

ĐỀ THI TỰ LUẬN

Môn thi: Tâm Lí Học

Thời gian làm bài: 120 phút

(Thí sinh không được phép sử dụng tài liệu)

PHÂN BỐ CẤP ĐỘ BLOOM:

- Đoạn văn 1: Cấp độ 1 - Nhớ
- Đoạn văn 2: Cấp độ 1 - Nhớ
- Đoạn văn 3: Cấp độ 2 - Hiểu
- Đoạn văn 4: Cấp độ 3 - Áp dụng
- Đoạn văn 5: Cấp độ 4 - Phân tích
- Đoạn văn 6: Cấp độ 5 - Đánh giá
- Đoạn văn 7: Cấp độ 6 - Sáng tạo

CÂU HỎI VÀ CÂU TRẢ LỜI:

Cấp độ 1 - Nhớ

Câu 1: Hãy nêu rõ định nghĩa của tâm lý học theo nội dung trong đoạn văn.Câu 1: Hãy nêu rõ định nghĩa của tâm lý học theo nội dung trong đoạn văn. **(1.0 điểm)**

Trả lời:

Tâm lý học là khoa học nghiên cứu về các hiện tượng tâm lý của con người. Cụ thể, "Khoa học nghiên cứu về các hiện tượng tâm lí của con người gọi là tâm lí học."

Trích từ đoạn, trang 1: "Khoa học nghiên cứu về các hiện tượng tâm lí của con người gọi là tâm lí học."

Cấp độ 2 - Hiểu

Câu 2: Hãy giải thích bản chất xã hội và lịch sử của tâm lý người theo nội dung đã trình bày trong đoạn văn.Câu 2: Hãy giải thích bản chất xã hội và lịch sử của tâm lý người theo nội dung đã trình bày trong đoạn văn. **(1.5 điểm)**

Trả lời:

Bản chất xã hội và lịch sử của tâm lý người được thể hiện qua việc tâm lý con người là sự phản ánh của hiện thực khách quan, là chức năng của não, và là kinh nghiệm xã hội lịch sử biến thành cái riêng của mỗi người. Tâm lý người khác xa với tâm lý của các loài động

vật cao cấp ở chỗ nó có bản chất xã hội và mang tính lịch sử. Cụ thể, tâm lý người có nguồn gốc từ thế giới khách quan, trong đó nguồn gốc xã hội là yếu tố quyết định. Bản chất xã hội của tâm lý người thể hiện qua các mối quan hệ xã hội như quan hệ kinh tế xã hội, quan hệ đạo đức, pháp quyền, và các mối quan hệ con người với con người từ gia đình đến cộng đồng.

Trích từ đoạn, trang 1: “Bản chất XH và tính LS của TL người thể hiện như sau: + TL người có nguồn gốc là TGKQ (TN&XH), trong đó nguồn gốc XH là cái quyết định. Phần XH quyết định TL người thể hiện ở các mối quan hệ XH: quan hệ KTXH, quan hệ đạo đức, pháp quyền, quan hệ con người với con người từ quan hệ gia đình, làng xóm, quê hương, khối phố cho đến các quan hệ nhóm, quan hệ cộng đồng ...”

Cấp độ 3 - Áp dụng

Câu 3: Hãy giải thích cách mà các mối quan hệ xã hội ảnh hưởng đến việc hình thành và phát triển tâm lý của mỗi cá nhân, đồng thời chỉ ra các yếu tố xã hội nào có thể điều chỉnh hoạt động giao tiếp trong quá trình này. Câu 3: Hãy giải thích cách mà các mối quan hệ xã hội ảnh hưởng đến việc hình thành và phát triển tâm lý của mỗi cá nhân, đồng thời chỉ ra các yếu tố xã hội nào có thể điều chỉnh hoạt động giao tiếp trong quá trình này. (2.0 điểm)

Trả lời:

Các mối quan hệ xã hội ảnh hưởng đến việc hình thành và phát triển tâm lý của mỗi cá nhân thông qua việc quyết định tính cách và bản chất con người. Tâm lý của mỗi cá nhân là sản phẩm của hoạt động giao tiếp trong các mối quan hệ xã hội, và nó được hình thành từ quá trình lĩnh hội, tiếp thu vốn kinh nghiệm xã hội. Hơn nữa, tâm lý của mỗi người cũng chịu sự chế ước bởi lịch sử cá nhân và cộng đồng, cho thấy rằng các yếu tố xã hội như quan hệ gia đình, làng xóm, và các quan hệ nhóm, cộng đồng có vai trò quan trọng trong việc điều chỉnh hoạt động giao tiếp.

Trích từ đoạn, trang 1: “TL người là sản phẩm của hoạt động giao tiếp của con người trong các mối quan hệ XH. TL của mỗi cá nhân là kết quả của quá trình lĩnh hội, tiếp thu vốn kinh nghiệm XH, nền VHXXH thông qua hoạt động và giao tiếp trong đó giáo dục giữ vai trò chủ đạo, hoạt động của con người và mối quan hệ giao tiếp của con người trong XH có tính quyết định.”

Cấp độ 4 - Phân tích

Câu 4: Phân tích và phân loại các quá trình tâm lý, trạng thái tâm lý và thuộc tính tâm lý theo nội dung đã trình bày trong đoạn văn, hãy xác định sự khác biệt giữa chúng và giải thích ý nghĩa của từng loại trong nghiên cứu tâm lý học. Câu 4: Phân tích và phân loại các quá trình tâm lý, trạng thái tâm lý và thuộc tính tâm lý theo nội dung

đã trình bày trong đoạn văn, hãy xác định sự khác biệt giữa chúng và giải thích ý nghĩa của từng loại trong nghiên cứu tâm lý học. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Các quá trình tâm lý, trạng thái tâm lý và thuộc tính tâm lý được phân loại như sau:

1. Quá trình tâm lý: Đây là những hiện tượng tâm lý diễn ra trong thời gian tương đối ngắn, có mở đầu, diễn biến và kết thúc rõ ràng. Có ba loại quá trình tâm lý:
 - Quá trình nhận thức: giúp ta nhận biết sự vật hiện tượng.
 - Quá trình xúc cảm: giúp ta tỏ thái độ với sự vật hiện tượng.
 - Quá trình ý chí: giúp ta nỗ lực cố gắng đạt mục đích đã đề ra.
2. Trạng thái tâm lý: Là những hiện tượng tâm lý diễn ra trong thời gian tương đối dài, việc mở đầu, diễn biến và kết thúc không rõ ràng.
3. Thuộc tính tâm lý: Là những hiện tượng tâm lý mang tính ổn định, khó hình thành, khó mất đi và đặc trưng cho nhân cách.

Sự khác biệt giữa chúng nằm ở thời gian diễn ra và tính chất của các hiện tượng tâm lý. Các quá trình tâm lý có tính chất ngắn hạn và rõ ràng, trong khi trạng thái tâm lý kéo dài và không rõ ràng, còn thuộc tính tâm lý thì ổn định và đặc trưng cho nhân cách.

Ý nghĩa của từng loại trong nghiên cứu tâm lý học là:

- Các quá trình tâm lý giúp hiểu rõ cách mà con người nhận thức, cảm xúc và hành động trong những tình huống cụ thể.
- Các trạng thái tâm lý cho thấy sự thay đổi lâu dài trong tâm lý của cá nhân, ảnh hưởng đến hành vi và cảm xúc.
- Các thuộc tính tâm lý giúp xác định đặc điểm bền vững của nhân cách, từ đó có thể dự đoán hành vi trong các tình huống khác nhau.

Trích từ đoạn, trang 1: “Các quá trình tâm lý: là những hiện tượng tâm lý diễn ra trong thời gian tương đối ngắn, có mở đầu, diễn biến và kết thúc rõ ràng. Có 3 loại quá trình tâm lý: + Quá trình nhận thức: giúp ta nhận biết sự vật hiện tượng. + Quá trình xúc cảm: giúp ta tỏ thái độ với sự vật hiện tượng. + Quá trình ý chí: giúp ta nỗ lực cố gắng đạt mục đích đã đề ra. b) Các trạng thái tâm lý: là những hiện tượng tâm lý diễn ra trong thời gian tương đối dài, việc mở đầu, diễn biến và kết thúc không rõ ràng. c) Các thuộc tính tâm lý: là những hiện tượng tâm lý mang tính ổn định, khó hình thành, khó mất đi và đặc trưng cho nhân cách.”

Cấp độ 5 - Đánh giá

Câu 5: Hãy đánh giá ưu điểm và hạn chế của phương pháp trắc nghiệm trong nghiên cứu tâm lý, và đưa ra ý kiến về cách cải thiện tính chuẩn hoá của bộ test.Câu 5: Hãy đánh giá ưu điểm và hạn chế của phương pháp trắc nghiệm trong nghiên cứu tâm lý, và đưa ra ý kiến về cách cải thiện tính chuẩn hoá của bộ test. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Ưu điểm của phương pháp trắc nghiệm trong nghiên cứu tâm lý bao gồm khả năng làm cho hiện tượng tâm lý cần đo được trực tiếp bộc lộ qua hành động giải bài tập test, khả năng tiến hành nhanh và tương đối đơn giản, cũng như khả năng lượng hoá và chuẩn hoá chỉ tiêu tâm lý cần đo.

Tuy nhiên, phương pháp này cũng có những hạn chế. Cụ thể, việc soạn thảo một bộ test đảm bảo tính chuẩn hoá là rất khó khăn. Ngoài ra, test chủ yếu cung cấp kết quả mà ít bộc lộ quá trình suy nghĩ của nghiệm thể để đi đến kết quả. Do đó, cần sử dụng phương pháp test như là một trong các cách chẩn đoán tâm lý con người ở một thời điểm nhất định.

Để cải thiện tính chuẩn hoá của bộ test, có thể cần tập trung vào việc phát triển các tiêu chí rõ ràng và quy trình kiểm tra chặt chẽ hơn trong việc soạn thảo test, nhằm đảm bảo rằng các bộ test có thể phản ánh chính xác và khách quan các hiện tượng tâm lý cần đo.

Trích từ đoạn, trang 1: “Test có khả năng làm cho hiện tượng tâm lý cần đo được trực tiếp bộc lộ qua hành động giải bài tập test. Có khả năng tiến hành nhanh, tương đối đơn giản bằng giấy, bút, tranh vẽ... Có khả năng lượng hoá, chuẩn hoá chỉ tiêu tâm lý cần đo. Khó soạn thảo một bộ test đảm bảo tính chuẩn hoá. Test chủ yếu cho ta kết quả, ít bộc lộ quá trình suy nghĩ của nghiệm thể để đi đến kết quả. Cần sử dụng phương pháp test như là một trong các cách chẩn đoán tâm lý con người ở một thời điểm nhất định.”

Cấp độ 6 - Sáng tạo

Câu 6: Dựa trên phương pháp phân tích sản phẩm hoạt động, bạn hãy đề xuất một kế hoạch nghiên cứu để thiết lập các tiêu chí đánh giá hiệu quả của sản phẩm trong việc phản ánh thuộc tính tâm lý của cá nhân.Câu 6: Dựa trên phương pháp phân tích sản phẩm hoạt động, bạn hãy đề xuất một kế hoạch nghiên cứu để thiết lập các tiêu chí đánh giá hiệu quả của sản phẩm trong việc phản ánh thuộc tính tâm lý của cá nhân. **(1.5 điểm)**

Trả lời:

Dựa trên phương pháp phân tích sản phẩm hoạt động, một kế hoạch nghiên cứu để thiết lập các tiêu chí đánh giá hiệu quả của sản phẩm trong việc phản ánh thuộc tính tâm lý của cá nhân có thể bao gồm các bước sau:

1. Xác định sản phẩm cần nghiên cứu: Lựa chọn các sản phẩm cụ thể mà cá nhân đã tạo ra, như tác phẩm nghệ thuật, văn bản viết, hoặc sản phẩm thủ công.
2. Thu thập sản phẩm: Tập hợp các sản phẩm từ nhiều cá nhân khác nhau để có một mẫu đa dạng.
3. Phân tích sản phẩm: Sử dụng phương pháp phân tích sản phẩm hoạt động để nghiên cứu các dấu vết tâm lý mà sản phẩm mang lại, từ đó rút ra các thuộc tính tâm lý của người tạo ra.
4. Thiết lập tiêu chí đánh giá: Dựa trên kết quả phân tích, xác định các tiêu chí cụ thể để đánh giá hiệu quả của sản phẩm trong việc phản ánh thuộc tính tâm lý.
5. Kiểm tra và điều chỉnh: Thực hiện các thử nghiệm để kiểm tra tính chính xác của các tiêu chí đã thiết lập và điều chỉnh nếu cần thiết.

Phương pháp này dựa vào kết quả vật chất để nghiên cứu gián tiếp các quá trình, các thuộc tính tâm lý của cá nhân, bởi sản phẩm mang dấu vết của người tạo ra nó.

Trích từ đoạn, trang 1: “Là phương pháp dựa vào kết quả vật chất để nghiên cứu gián tiếp các quá trình, các thuộc tính tâm lý của cá nhân, bởi sản phẩm mang dấu vết của người tạo ra nó.”